

THỰC HÀNH TIẾNG VIỆT (1 tiết)

HOẠT ĐỘNG 1: Khởi động

Mục tiêu: Tạo tâm thế cho HS tiếp nhận bài học thông qua hoạt động khởi động.

Tổ chức hoạt động	Hoạt động của học sinh	Kết quả/ Sản phẩm học tập
<p>– GV trình chiếu ngữ liệu: Ngữ liệu 1: Câu ca dao <i>Ai ơi giữ chí cho bền Dù ai xoay hướng đổi nền mặc ai.</i> Ngữ liệu 2 : Bức thư viết cho bạn</p> <p>Ngữ liệu 3: Bài phát biểu</p> <p>– GV tổ chức cho HS thảo luận nhóm: <i>Các ngữ liệu trên có được coi là một văn bản không?</i></p> <p>– GV dẫn dắt vào bài học.</p>	<p>– Quan sát các ngữ liệu được trình chiếu.</p> <p>– Thảo luận nhóm 4 HS và thống nhất ý kiến. – Đại diện một số nhóm trình bày ý kiến. Nhóm khác nhận xét, bổ sung.</p>	<p>– Nhận diện được văn bản. – Trình bày được: + Các ngữ liệu đưa ra đều là văn bản. + Do nhu cầu giao tiếp khác nhau nên hình thành nhiều loại văn bản khác nhau (<i>văn bản văn học, văn bản thông tin, văn bản nghị luận,...</i>). → Căn cứ chức năng chính của văn bản đảm nhiệm để xác định văn bản thuộc loại nào.</p>

HOẠT ĐỘNG 2: Hình thành kiến thức mới

Mục tiêu: Nhận biết được đặc điểm và chức năng của VB và đoạn văn.

Tổ chức hoạt động	Hoạt động của học sinh	Kết quả/ Sản phẩm học tập															
<p>1. Tìm hiểu về đặc điểm văn bản</p> <p>– GV cho HS thảo luận yêu cầu 1, 2, 3 trong SGK tr. 81.</p>	<p>– 1 HS đọc phần <i>Nhận biết đặc điểm và loại văn bản</i> trong SGK tr. 81.</p> <p>– Thảo luận nhóm 4 HS:</p> <p>+ Hoàn thành <i>Phiếu học tập số 1</i>.</p> <p>+ Sơ đồ hoá đặc điểm và loại VB.</p>	<p>– Trình bày được các nội dung về đặc điểm và loại văn bản.</p> <p>– Chứng minh được <i>Trái Đất – cái nôi của sự sống</i> là một văn bản:</p> <p>+ Cấu trúc ngôn từ hoàn chỉnh; chứa đựng thông điệp và ý nghĩa; thuộc một thể, một loại nhất định; là công cụ và sản phẩm giao tiếp.</p> <p>+ Các bộ phận cấu tạo nên VB gồm sa-pô, đề mục, các đoạn văn,...</p> <p>+ Thông tin, thông điệp từ VB: nêu lên vấn đề về sự sống trên hành tinh xanh và trách nhiệm của con người.</p> <p>– Rút ra được các đặc điểm và loại văn bản bằng sơ đồ:</p> <div data-bbox="886 1185 1272 1534" style="border: 1px solid black; padding: 5px; margin: 10px 0;"> <pre> graph LR VB[Văn bản] --- DD[Đặc điểm] VB --- LV[Loại VB] DD --- CT[Cấu trúc ngôn từ hoàn chỉnh] DD --- CD[Chứa đựng thông điệp và ý nghĩa] LV --- VV[VB văn học] LV --- VN[VB nghị luận] LV --- VT[VB thông tin] </pre> </div>															
<p>PHIẾU HỌC TẬP SỐ 1</p> <table border="1" style="width: 100%; border-collapse: collapse;"> <thead> <tr> <th style="width: 10%;">STT</th> <th style="width: 40%;">YÊU CẦU</th> <th style="width: 50%;">Ý KIẾN</th> </tr> </thead> <tbody> <tr> <td style="text-align: center;">1</td> <td>Vì sao bài <i>Trái Đất – cái nôi của sự sống</i> được xem là một văn bản?</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">2</td> <td>Liệt kê các bộ phận cấu tạo của văn bản <i>Trái Đất – cái nôi của sự sống</i>.</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">3</td> <td>Những thông tin, thông điệp mà em tiếp nhận được từ văn bản <i>Trái Đất – cái nôi của sự sống</i>.</td> <td>.....</td> </tr> <tr> <td style="text-align: center;">4</td> <td>Sơ đồ hoá đặc điểm và loại VB</td> <td></td> </tr> </tbody> </table>			STT	YÊU CẦU	Ý KIẾN	1	Vì sao bài <i>Trái Đất – cái nôi của sự sống</i> được xem là một văn bản?	2	Liệt kê các bộ phận cấu tạo của văn bản <i>Trái Đất – cái nôi của sự sống</i>	3	Những thông tin, thông điệp mà em tiếp nhận được từ văn bản <i>Trái Đất – cái nôi của sự sống</i>	4	Sơ đồ hoá đặc điểm và loại VB	
STT	YÊU CẦU	Ý KIẾN															
1	Vì sao bài <i>Trái Đất – cái nôi của sự sống</i> được xem là một văn bản?															
2	Liệt kê các bộ phận cấu tạo của văn bản <i>Trái Đất – cái nôi của sự sống</i>															
3	Những thông tin, thông điệp mà em tiếp nhận được từ văn bản <i>Trái Đất – cái nôi của sự sống</i>															
4	Sơ đồ hoá đặc điểm và loại VB																
<p>2. Tìm hiểu về đoạn văn</p> <p>– GV yêu cầu HS trao đổi theo cặp, tìm hiểu các đoạn văn trong VB <i>Trái Đất – cái nôi của sự sống</i>.</p>	<p>– Trao đổi nhóm đôi về VB <i>Trái Đất – cái nôi của sự sống</i> theo các câu hỏi sau:</p> <p>+ VB có mấy đoạn văn?</p> <p>+ Dấu hiệu nào cho biết đó là một đoạn văn?</p>	<p>– Trình bày được các nội dung:</p> <p>+ VB có 8 đoạn văn.</p> <p>+ Dấu hiệu: chữ cái viết hoa lùi đầu dòng và chữ cuối cùng có dấu ngắt xuống dòng.</p>															

<p>– GV tổ chức cho HS trình bày ý kiến.</p> <p>– GV nhận xét và thống nhất nội dung.</p>	<p>+ Có phải mọi đoạn văn trong VB đều đảm nhiệm một chức năng giống nhau không?</p> <p>+ Sơ đồ hoá đặc điểm đoạn văn.</p> <p>– 2, 3 nhóm trình bày ý kiến, các nhóm khác nhận xét, bổ sung.</p>	<p>+ Mỗi đoạn văn trong VB đảm nhiệm một chức năng khác nhau, trình bày từng khía cạnh của vấn đề.</p> <p>+ Sơ đồ hoá đặc điểm đoạn văn:</p> <div style="text-align: center;"> <pre> graph LR DV[Đoạn văn] --> HT[Hình thức] DV --> CN[Chức năng] HT --> C1[Chữ đầu tiên được viết lùi đầu dòng] HT --> C2[Sau chữ cuối cùng có dấu ngắt xuống dòng] CN --> C3[Mở đầu VB] CN --> C4[Trình bày một khía cạnh của nội dung chính] CN --> C5[Kết thúc VB] CN --> C6[Mở rộng, liên kết] </pre> </div>
---	--	---

HOẠT ĐỘNG 3: Luyện tập, vận dụng

Mục tiêu: Thực hành được một số thao tác, yêu cầu (nhận diện, phân tích, tóm tắt, sơ đồ hoá...) khi đối diện đoạn văn hay VB.

Tổ chức hoạt động		Hoạt động của học sinh		Kết quả/ Sản phẩm học tập
<p>Bài tập 4</p> <p>– GV cho HS đọc yêu cầu bài tập 4.</p> <p>– GV tổ chức cho HS trao đổi nhóm 4.</p> <p>– GV cho HS trình bày kết quả thảo luận và nhận xét, thống nhất nội dung.</p>		<p>– Đọc yêu cầu bài tập.</p> <p>– Thảo luận nhóm và hoàn thành <i>Phiếu học tập số 2</i>.</p> <p>– Đại diện một số nhóm trình bày kết quả thảo luận, các nhóm khác nhận xét, bổ sung.</p>		<p>– Thực hiện được các yêu cầu:</p> <p>+ Chọn một đoạn văn trong VB <i>Trái Đất – cái nôi của sự sống</i>.</p> <p>+ Xác định thứ tự đoạn văn trong VB.</p> <p>+ Chỉ ra điểm mở đầu và điểm kết thúc của đoạn văn.</p> <p>+ Nêu ý chính của đoạn văn.</p> <p>+ Chỉ rõ chức năng của đoạn văn trong văn bản.</p>
Thứ tự đoạn văn trong văn bản	Điểm mở đầu và điểm kết thúc của đoạn văn	Ý chính của đoạn văn	Chức năng của đoạn văn trong văn bản	
.....	
.....	